

Předkládací zpráva

Finanční závazky státu obsažené v návrhu koncesionářské smlouvy na „Projektování, výstavbu, financování, provozování a údržbu dálnice D4 v úseku Háje – Mirovice a provozování a údržbu existujících přiléhajících úseků Skalka – Háje a Mirovice – Krašovice, projekt PPP“

Dne 4. ledna 2021 schválila vláda ČR Koncesionářskou smlouvu na „Projektování, výstavbu, financování, provozování a údržbu dálnice D4 v úseku Háje – Mirovice a provozování a údržbu existujících přiléhajících úseků Skalka – Háje a Mirovice – Krašovice, projekt PPP“ (dále jen „**smlouva**“). Zadávací řízení dospělo do fáze, kdy je znám vybraný dodavatel a kdy uplynuly lhůty pro možnost podání námitek účastníků zadávacího řízení v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZVZ**“).

Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR je ke schválení **předkládán návrh usnesení, kterým Poslanecká sněmovna vyjadřuje svůj souhlas s údaji vyjadřujícími finanční závazky státu vůči Koncesionáři obsaženými v návrhu smlouvy Poslaneckou sněmovnou**. Pro zajištění úplné informovanosti poslankyň a poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR je tento návrh usnesení doprovázen touto předkládací zprávou a průvodním materiálem, jehož elektronickou přílohou jsou samotná Koncesionářská smlouva, její přílohy a další související smlouvy, které pouze společně tvoří funkční celek – souhrn smluvních dohod, které budou s Koncesionářem v případě získání potřebného souhlasu Poslanecké sněmovny uzavřeny.

Potřeba vyslovení souhlasu s údaji vyjadřujícími finanční závazky státu vůči koncesionáři obsaženými v návrhu smlouvy Poslaneckou sněmovnou vyplývá z ustanovení § 18c zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Bez vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny není možné koncesionářskou smlouvu uzavřít.

V průběhu zadávacího řízení, stejně jako do okamžiku samotného finančního uzavření, které bude následovat po uzavření smluvním, je zadavateli projektu (Ministerstvu dopravy) poskytováno externí poradenství v otázkách právních, finančních, ekonomických i technických a to v souladu s osvědčenou mezinárodní praxí obdobných projektů PPP.

Realizace projektu dostavby dálnice D4 formou partnerství veřejného a soukromého sektoru byla vládou ČR schválena usnesením č. 4 ze dne 13. 1. 2016, od té doby byly činěny kroky směřující k výběru koncesionáře, který se aktem schválení koncesionářské smlouvy ve vládě dostal do své finální fáze, přičemž se předpokládá, že k zahájení fyzické realizace projektu dojde na konci jara 2021. Hospodářský výbor projednával téma projektu PPP D4 na své

23. schůzi dne 6. února 2019 a přijal k němu své podporující usnesení č. 141. Návrh usnesení pléna Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR spolu s průvodními dokumenty byl Poslanecké sněmovně postoupen bezodkladně po schválení koncesionářské smlouvy vládou.

Koncesionář realizaci projektu financuje kombinací dlouhodobých úvěrů a vlastního kapitálu, přičemž tyto náklady jsou mu následně ze strany státu spláceny formou tzv. platby za dostupnost, která, jak plyne z jejího názvu, je navázána na řádnou dostupnost dálnice pro uživatele včetně poskytování přesně definovaných služeb. Platby za dostupnost budou v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 písm. h) zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, hrazeny z prostředků tohoto fondu, kde se tyto stanou tzv. kvazimandatorními výdaji. Platba za dostupnost bude realizována až od okamžiku zprůjezdnění dálnice pro uživatele a bude částečně hrazena v CZK (58,7 %) a částečně v EUR (41,3 %). **Větší část plateb za dostupnost je fixní (70,6 %), zbylá část bude indexovaná dle skutečného vývoje inflace.** Ve výchozím Finančním modelu byl využit předpoklad inflace dle aktuální predikce ČNB (ECB pro platby v EUR) a v dlouhodobém výhledu dle inflačního cíle ČNB / ECB ve výši 2 %. Indexovaná je téměř výhradně část platby v CZK. První významnější úhrada platby za dostupnost je předpokládána v roce 2024 (po zprovoznění plánovaném na 10/2024) v nominální výši necelých 200 mil. Kč, následně v roce 2025 (první předpokládaný celý rok provozu) je předpokládána výše platby 1,193 mld. Kč s mírným nárůstem o inflaci v následujících letech. Poslední významnější úhrada je v posledním celém roce provozu, tj. v roce 2048, v předpokládané nominální výši 1,443 mld. Kč. Části platby, které budou hrazené přímo v EUR, byly na hodnoty v Kč výše uvedené přepočteny modelovým kurzem, který byl součástí Tabulky pro výpočet nabídkové ceny. Úplný přehled finančních závazků - plateb za dostupnost v CZK a EUR je uveden v závěru předkládaného materiálu v kapitole *Úhrada plateb za dostupnost v nominálních hodnotách*. Tyto částky mohou být dále v souladu s Platebním mechanismem upravovány (ponižovány) o částky odpovídající srážkám za nedostatečnou dostupnost, resp. nevyhovující kvalitu poskytovaných služeb a budou upravovány dle skutečné výše inflace, když pro účely Tabulky pro výpočet nabídkové ceny byla předpokládána v dlouhodobém horizontu výše inflace dle inflačního cíle ČNB / ECB. Dále bude k této částce připočteno DPH v aktuálně platné výši, jelikož se jedná o platbu za poskytování služeb.

Z hlediska statistického zachycení budoucích závazků státu dle pravidel Eurostatu (ESA 2010) lze na základě předběžného posouzení smlouvy ze strany ČSÚ předpokládat, že převážná část závazků (85 %) nebude součástí dluhu sektoru vládních institucí, zbylá část (odpovídající alikvotní části platby za Stávající úseky) bude jednorázově zahrnuta do dluhu

sektoru vládních institucí (jedná se o částku ve výši odpovídající cca 4,77 mld. Kč) po dosažení finančního uzavření.

Závěrem je v předkládací zprávě vhodné zmínit, že Ministerstvo dopravy před obdržáním a otevíráním obálek aktualizovalo model tzv. hodnoty za peníze, v rámci kterého stanovilo mezní hodnotu hlavního hodnotícího kritéria (čistá současná hodnota budoucích plateb za dostupnost), při které lze ještě předpokládat, že realizace projektu D4 formou PPP bude při daném rozdělení rizik v průběhu životního cyklu výhodnější ve srovnání s modelem tradičního zadávání jednotlivých veřejných zakázek. Z tohoto modelu hodnoty za peníze vyplynulo, že pokud bude předložena čistá současná hodnota budoucích plateb za dostupnost nižší než 23,667 mld. Kč, lze předpokládat, že realizace projektu formou PPP dosáhne hodnoty za peníze (tj. bude výhodnější, než realizace klasickou formou). Čistá současná hodnota nejvýhodnější předložené nabídky je přitom 16,554 mld. Kč.

Z hlediska smluvního rozložení rizik jsou zásadní rizika výstavby, provozu a obnovy v rámci životního cyklu přenášena na Koncesionáře. Koncesionářská smlouva samozřejmě obsahuje též závazky státu, které v případě jejich nedodržení mohou být předmětem nároků koncesionáře s vyústěním v následné spory, které mohou mít finanční i časový dopad. Výši případných kompenzací však není možné předem odpovědně kvantifikovat. Lze však konstatovat, že případně uznané nároky by neměly být vyšší než v případě standardních výstavbových projektů, kde naopak většina rizik výstavby, provozu a obnovy v rámci životního cyklu zůstává na straně veřejného sektoru.

Přímé **finanční závazky státu** vyplývající z nabídky vybraného dodavatele, které jsou předmětem schválení v navrhovaném usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, **jsou v nominální výši 446 191 297 EUR** (slovy: čtyřistačtyřicetšest miliónů stodevadesátjeden a tisíc dvěstědevadesát-sepm EUR) **a 18 761 377 912 Kč** (slovy: osmnáct miliard sedmsetšedesátjedna miliónů třístasedmdesátšed tisíc devětsetdvanáct korun českých) vyplácenými dle návrhu smlouvy, jak vyplývá z Přílohy č. 12 Koncesionářské smlouvy – Finanční model – List „Nabídková cena“ – buňky, F147+F171 a F135+F159. V tomto ohledu se jedná o **předpokládané nominální hodnoty**, kdy indexovaná část je spočtena s využitím aktuální predikce inflace pro krátkodobý horizont, pro dlouhodobý horizont je využito inflačního cíle ČNB / ECB ve výši 2 %. Indexované části budou upravovány dle skutečné výše inflace. Podrobné rozložení plateb v jednotlivých letech s dělením na fixní a indexovanou část v CZK a v EUR je uvedeno v předposlední kapitole předkládaného materiálu s názvem *Úhrady plateb za dostupnost v nominálních hodnotách*.